

Århus i august 2005.

Århus Kommune
Magistratens 2. afdeling
Att. Rådmand Poul B. Skou
Rådhuset
8100 Århus C

Indsigelse vedrørende planerne for Botanisk Have

Vi i M97 er ligesom mange andre borgere og miljøforeninger i Århus oprigtigt bekymrede over, at alt for mange af de små og store grønne oaser i Århus langsomt bliver mindre, fordi de politikere, som skulle være garantier for dem, i stedet tillader virksomheder og interessegrupper at skære lunser af selv de oaser, som vi troede var urørlige.

De aktuelle planer om at gøre flere indhug på samme tid i Botanisk Have er det nyeste og værste af slagsen. Det vidner om foretagsomhed, men ikke om kærlighed til haven.

I Politiken d. 19.-7-2003 kunne man læse om Central Park i New York og om dens historie i anledning af 150 års jubilæet. Både derovre og herhjemme og mange andre steder var der dengang kloge og fremsynede folk, der trods tilsyneladende umulige forhold stædigt kæmpede for at oprette disse grønne åndehuller i de store byer, fordi de vidste det, som nu er ”videnskabeligt bevist”, nemlig at mennesker behøver noget natur nær ved, så de kan komme der dagligt for at bevare glæde og sundhed i sindet. Set i lyset af disse menneskers store og uegennyttige arbejde føles det beskæmmende at se, med hvilken lethed og ubekymrethed nogle Århus-politikere nu foreslår dybe indgreb i vores ”Central Park” – Botanisk Have. Det ville i dag være utænkeligt i New York og burde være det i Århus.

På trods af Den Gamle Bys placering hænger Botanisk Have i dag sammen og virker som én stor ’skovhave’ set nede fra ’hovedindgangen’ ved Ceres-krydset. Med det planlagte nybyggeri lige midt i indgangen til haven og de legepladser, som planlægges som følge af nybyggeriet op ad bakken til møllen, vil indgangspartiet være ødelagt som ’skovhave’ og vil blot være blevet til nogle bygninger og legepladser med noget grønt omkring. Markante store træer må lade livet. Århus er en grøn by – det er tærne, der gør det.

Oppe ved møllen skulle haven så endelig begynde. Men hvis det nye palmehus får den planlagte placering, vil flere store bevaringsværdige træer måtte lade livet og vigtigere – stiforløbet vil blive brudt, og det helt afgørende kig ned mod stenbedet, som er essentielt for fornemmelsen af kontinuitet i haven vil være væk.

Det hele er altså ikke blot et par bygninger hist og her, men en alvorlig formindskelse og forringelse af Botanisk Haves helhed.

Når man dertil lægger planerne om et underjordisk parkeringsanlæg og fjernelse af de danske plantesamfund vil det efter vores mening være en skandaløs behandling af Botanisk Have.

Århus Miljøgruppe M97

Det vi i M97 ønsker er, at både plakatmuseet og Den Gamle Bys egen udvidelse med et nyt 1800-tals museum bliver lagt samlet et andet sted i byen, gerne på godsbanearealerne i nærheden af det udvidede Bymuseum.

Tænker man i turistsammenhæng kunne de tre museer hænge sammen på en billet og med parkering på Godsbanearealerne. I øvrigt er Poppelpladsen sjældent udnyttet fuldt ud til parkering.

Tilbage til Botanisk Have: Vi ønsker, at der bliver to legepladser. Den ene en forbedret udgave af den nuværende – gerne med en indretning, som gjorde denne tidligere legeplads uhyre populær. Den anden kunne være en Gammelby-legeplads for lidt mindre børn i græshjørnet ned til Den Gamle By.

Legepladserne kan formentlig laves mindre indgribende end de øvrige forslag. Skyggefulde træer er ikke en dårlig ting på en legeplads.

Vi ser helst, at det gamle væksthuse bliver totalt renoveret, så det ikke bliver nødvendigt med et nyt palmehus. Men vi *kan* gå med til det, hvis placeringen ændres, så det bliver trukket tæt ind til det nuværende, for at det som sagt ikke kommer til at spærre for sammenhængen i haven – hverken fysisk eller visuelt.

Indstillingen til Byrådet hævder, at parkeringskælderen ”vil kunne indpasses uden større eller især varige gener for Botanisk Have. Ingen væsentlige botaniske værdier vil blive berørt, og efter reetablering vil denne del af haven kunne fremstå nogenlunde som nu.”

Intet kan være mere forkert. Vi mener, at det vil være aldeles uacceptabelt at bygge det skitserede underjordiske parkeringsanlæg. Det vil betyde, at det store rum i parken fra Gustav Holms Vej ned over bakken og bækken og op mod de store træer i vest med blodbøgen vil få væltet hele den ene væg, nemlig de store træer op mod Eugen Warmings Vej og alle andre træer næsten helt ned til søen vil gå med i købet.

Selvfølgelig skal der tyndes også i de større træer, men det skal gøres med nænsomhed og indsigt, ikke ved brutal hugst – det må overlades til kommende storme.

Botanisk Have er jo ikke ret stor, og magien i haven vil blive brudt; oven på en betonkælder kan man højst sætte et par potteplanter.

Parkeringsanlægget vil være endnu et knæfald for bilismen i en tid, hvor fornuftig planlægning handler om at reducere biltrafikken især i de centrale dele af byen. Det kræver selvfølgelig også gode kollektive transportmidler – letbaner.

Endelig ønsker vi at bevare den unikke plantesamfundshave. (Som hverken er ’vild’ eller ’aggressiv’ ...) Man skal ikke kassere noget enestående godt og enestående i Danmark, bare fordi nogen tilfældigvis har fået lyst til at lave et stauedebed. Stauder er pæne, der er allerede et stauedebed i Blomsterdalen, og man kan se dem mange steder i byens haver. I disse tider med dræbersnegle og plantetyverier vil der være en god chance/risiko for fiasko for det projekt.

Århus Miljøgruppe M97

I indstillingen til byrådet skrives ganske flot, at ”De anlagte plantesamfund ... næsten undtagelsesfrit [kan] ses i naturligt format i Østjylland, og det er gennem feltstudier - eller for den almindeligt interesserede: Besøg i naturen - man i dag gør sig bekendt med denne form for botanik.” For at kunne finde alle disse plantesamfund ’ude i naturen’ er det ikke nok at være ’almindeligt interesseret. Man skal være botaniker og helst have bil.

Det har været et stort arbejde at opbygge ’De danske plantesamfund’ og vedligeholde gennem tyve år – det vil kun tage en gummiged få timer at rasere det hele. Men det vil være et kulturhistorisk/naturhistorisk fejltrin at lade det ske.

På vegne af Århus Miljøgruppe M97

Annette Wium
Næringen 34, st. 2
8240 Risskov